

Otrdiena, 2021. gada 5. oktobris

P9_TA(2021)0400

Ilgspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgums starp ES, no vienas puses, un Grenlandi un Dāniju, no otras puses (rezolūcija)

Eiropas Parlamenta 2021. gada 5. oktobra nenormatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai Savienības vārdā noslēgtu Ilgspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandes valdību un Dānijas valdību, no otras puses, un tā īstenošanas protokolu (06566/2021 – C9-0154/2021 – 2021/0037M(NLE))

(2022/C 132/22)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā projektu Padomes lēmumam (06566/2021),
- ņemot vērā Ilgspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu (IZPN) starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandes valdību un Dānijas valdību, no otras puses, un tā īstenošanas protokolu (06380/2021),
- ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. panta 2. punktu, kā arī 218. panta 6. punkta otrās daļas a) punkta v) apakšpunktu un 7. punktu (C9-0073/2020),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulas (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku (KZP) ⁽¹⁾ II sadaļu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 12. decembra Regulu (ES) 2017/2403 par ārējo zvejas flotu ilgtspējīgu pārvaldību ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 5. oktobra normatīvo rezolūciju ⁽³⁾ par lēmuma projektu,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencijas 62. pantu,
- ņemot vērā Ziemeļaustrumu Atlantijas zvejniecības komisijas (NEAFC) konvenciju,
- ņemot vērā Ziemeļrietumu Atlantijas zvejniecības organizācijas (NAFO) konvenciju,
- ņemot vērā Konvenciju par jūras vides aizsardzību Atlantijas okeāna Ziemeļaustrumu daļā (OSPAR),
- ņemot vērā Nolīgumu attiecībā uz neregulētas zvejniecības novēršanu atklātās jūras teritorijās Ziemeļu Ledus okeāna centrālajā daļā,
- ņemot vērā Protokolu (Nr. 34) par īpašo režīmu Grenlandei,
- ņemot vērā Otavas deklarāciju par Arktikas Padomes izveidi,
- ņemot vērā 2019. gada 31. janvāra nostāju par priekšlikumu Padomes lēmumam par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību, ietverot attiecības starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dānijas Karalisti, no otras puses ("Lēmums par aizjūras asociāciju") ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2019. gada 9. augusta ziņojumu "Ex ante and ex post evaluation study of the Fisheries Partnership Agreement between the European Union and Greenland" (*Ex ante* un *ex post* novērtējuma pētījums par Eiropas Savienības un Grenlandes partnerattiecību nolīgumu zivsaimniecības nozarē),

⁽¹⁾ OV L 354, 28.12.2013., 22. lpp.

⁽²⁾ OV L 347, 28.12.2017., 81. lpp.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0399.

⁽⁴⁾ OV C 411, 27.11.2020., 698. lpp.

Otrdiena, 2021. gada 5. oktobris

- ņemot vērā Reglamenta 105. panta 2. punktu,
- ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu (A9-0235/2021),
- A. tā kā ES saskaņā ar Eiropas zaļo kursu, ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam un stratēģiju “No lauka līdz galdam” ir noteikusi mērķus ilgtspējas jomā, kā arī uzņēmusies starptautiskas saistības, tostarp ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) — jo īpaši 14. IAM par jūras resursu un vides aizsardzību — īstenošanas jomā;
- B. tā kā klimata pārmaiņas ietekmē jūras ekosistēmas un resursus;
- C. tā kā ANO Jūras tiesību konvencijas 62. pantā ir paredzēts, ka piekrastes valstij, noslēdzot nolīgumus vai cita veida vienošanās, būtu jāatļauj citām valstīm izmantot pieļaujamās nozvejas pārpalikumu;
- D. tā kā Nolīgumā attiecībā uz neregulētas zvejniecības novēršanu atklātās jūras teritorijās Ziemeļu Ledus okeāna centrālajā daļā uz 16 gadiem ir aizliegta komerciālā zveja minētajā apgabalā;
- E. tā kā ES un Grenlande (ar Dānijas starpniecību) ir reģionālo zvejniecības pārvaldības organizāciju (RZPO) NEAFC un NAFO locekles;
- F. tā kā ES ir ciešas attiecības ar Grenlandi; tā kā Grenlande ir viena no aizjūras zemēm un teritorijām, kas asociētas ar ES, un tā kā ES un Grenlandes partnerattiecības zivsaimniecības jomā pastāv kopš 1984. gada;
- G. tā kā Protokolā (Nr. 34) par īpašo režīmu Grenlandei preferenciāli tarifi Grenlandes izcelsmes produktiem Eiropas tirgū tiek saistīti ar Eiropas kuģu piekļuvi Grenlandes zvejas zonām;
- H. tā kā šī ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīguma (IZPN) īpašais raksturs nozīmē, ka zvejas iespējas tiek apspriestas katru gadu un ka tas ļauj apmainīties kvotām ar Norvēģiju un Fēru Salām;
- I. tā kā iepriekšējā protokola *ex post* novērtējuma un *ex ante* novērtējuma rezultātā tika risinātas sarunas par jaunu nolīgumu un jaunu protokolu, kas vairāk atbilstu zvejas iespējām un zinātniskajiem ieteikumiem, nodrošinātu lielāku elastību attiecībā uz nozveju un paredzētu mazāku piezvejas kvotu, kā arī protokola darbības ilgums būtu seši gadi;
- J. tā kā IZPN ar Grenlandi ir svarīgs ES kuģiem, kas zvejo Grenlandes ūdeņos, un dalībvalstu flotēm, kas tieši vai netieši gūst labumu no nolīguma un tajā paredzētās kvotu nodošanas;
- K. tā kā jaunais nolīgums un protokols dod iespēju 12 ES kuģiem uz četriem gadiem izmantot zvejas iespējas Grenlandes ūdeņos attiecībā uz astoņām sugām (mencu, pelaģiskajiem sarkanāsariem, demersālajiem sarkanāsariem, Grenlandes paltusu, ziemeļu garneli, makrūrzivīm, moivu un makreli) ar iespēju šo termiņu pagarināt uz diviem gadiem, savukārt ES apmaiņā jāizmaksā ikgadēja finansiālā kompensācija 16 521 754 EUR apmērā, no kuriem 2 931 000 EUR paredzēti Grenlandes zivsaimniecības nozares atbalstam un attīstībai,

Iepriekšējais nolīgums un protokols

1. konstatē sociālekonomiskos ieguvumus, ko abu pušu zivsaimniecības nozarē tiešās un netiešās nodarbinātības un bruto pievienotās vērtības ziņā radīja ES flotes zvejas darbības Grenlandes ūdeņos iepriekšējā nolīguma satvarā;
2. pauž satraukumu par to, ka Grenlandes noteiktie kopējās pieļaujamās nozvejas apjomi, kas attiecībā uz vairākiem zivju krājumiem bija paredzēti iepriekšējā protokolā, pārsniedza zinātniskajos ieteikumos norādīto līmeni; uzsver, ka ES daļa no šīm zvejas iespējām ir salīdzinoši neliela;
3. atzinīgi vērtē to, ka Grenlandes zivsaimniecības nozarei izmaksāto finansiālo ieguldījumu valsts varas iestādes izmanto pārvaldes, kontroles un zinātniskās pētniecības mērķiem;
4. tomēr pauž bažas par to, ka trūkst zinātnisku datu, kas vajadzīgi precīzu krājumu līmeņa aplēšu sagatavošanai;

Otrdiena, 2021. gada 5. oktobris

Jaunais nolīgums un jaunais protokols

5. norāda uz sarunu sarežģīto raksturu un kontekstu, kuru ietekmēja līdztekus risinātās sarunas par līgumu ar Apvienoto Karalisti un no tā izrietošā neskaidrība, kā arī Grenlandes iekšpolitikas jautājumi; atgādina, ka Grenlande saskaņā ar savu sākotnējo sarunu nostāju vēlējas par 30 % samazināt ES kuģiem piešķirtās kvotas; norāda, ka šo priekšlikumu samazināt zvejas iespējas rosināja Grenlandes vēlme vēl vairāk attīstīt savu zivsaimniecības nozari;
6. konstatē, ka salīdzinājumā ar iepriekšējo protokolu kvotas ir samazinātas par vidēji 5 %;
7. pauž nožēlu par to, ka ES operatori gandrīz četrus mēnešus nevarēja zvejot Grenlandes ūdeņos, līdz tika sākts provizoriski piemērot nolīgumu, kurš saistībā ar Grenlandē rīkotajām vēlēšanām un to, ka bija jāizveido valdība, netika parakstīts līdz 2021. gada 22. aprīlim;
8. norāda, ka makreles zvejas iespējas ir atkarīgas no piekrastes valstu dalības parakstītāju statusā piekrastes valstu nolīgumā par makreles pārvaldību un ka sarkanasarū zvejas iespējām ir jāatbilst pārvaldības nolīgumam un NEAFC līmenī pieņemtajiem lēmumiem;
9. konstatē, ka protokolā norādīta piezveja 600 tonnu apjomā, kas ir ievērojami mazāk nekā iepriekšējā protokolā; uzsver, ka visas nozvejas, tai skaitā piezvejas un izmetumi, ir jāreģistrē un jāziņo sadalījumā pa sugām saskaņā ar piemērojamiem Grenlandes tiesību aktiem;
10. atzinīgi vērtē nolīguma ilgtspējas mērķus un pušu sadarbību cīņā pret nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju;
11. pauž bažas par nolīguma darbības ilgumu "4+ 2 gadi" un par nenoteiktību attiecībā uz protokola atjaunošanu pēc pirmajiem četriem gadiem, jo tas var nozīmēt mazāk skaidrības ES kuģiem;
12. norāda, ka ES finansiālā kompensācija ir lielāka nekā iepriekšējā protokolā, ka nozares atbalstam piešķirtā daļa nav mainījies un ka kuģu īpašnieku zvejas atļauju atsauces cenas ir augstākas;

Grenlande kā stratēģiska dalībiece Ziemeļatlantijā un Arktikā

13. konstatē, ka Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES ir destabilizējusi attiecības starp Ziemeļatlantijas valstīm;
14. norāda, ka Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES un no tā izrietošās sekas attiecībā uz zvejniecību Ziemeļjūrā un Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā nebūtu ļaunprātīgi jāizmanto, lai manipulētu ar kvotu sadali ziemeļu nolīgumos, bet tā vietā būtu jāievēro zvejas iespēju sadalījums, kas izveidojies vēsturiski, vienmēr pamatojoties uz labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem datiem un ieteikumiem;
15. atgādina par Grenlandes ģeostratēģisko stāvokli Arktikas reģionā; uzsver to, cik svarīgas ir attiecības ar Grenlandi plašākā ES Arktikas stratēģijas kontekstā un lai novērstu neregulētu zveju atklātās jūras teritorijās Ziemeļu Ledus okeāna centrālajā daļā;

Ieteikumi un prasības Komisijai

16. iesaka un pieprasa Komisijai:
 - a) informēt Parlamentu par nolīguma un protokola īstenošanu;
 - b) nodrošināt, ka nolīguma un tā protokola īstenošana palīdz mazināt globālo sasilstānu un pielāgoties tās aizvien lielākajai ietekmei, saglabāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un sasniegt Eiropas zaļajā kursā noteiktos ilgtspējas mērķus, kā arī ir saskaņota ar KZP mērķiem;
 - c) nodrošināt piesardzīgas pieejas piemērošanu pašreiz izmantotajiem un mērķa krājumiem, piemēram, mencai, sarkanasarīem un Grenlandes paltusam;
 - d) uzlabot datu vākšanu un analīzi un pasākumus, kuru mērķis ir modernizēt nozarei paredzētā ES finansiālā ieguldījuma izmantošanas uzraudzību, lai nodrošinātu ES zvejoto krājumu ilgtspējīgu pārvaldību un garantētu, ka ES kuģiem piešķirtās kvotas faktiski atbilst pārpalikumam;

Otrdiena, 2021. gada 5. oktobris

- e) nodrošināt, ka tiek uzlaboti pieejamie dati par Grenlandes pašpatēriņa un mazapjoma zvejas flotes lielumu un zvejas piepūli;
- f) nodrošināt, ka pēc četriem gadiem protokols tiek pagarināts uz diviem gadiem, un darīt visu, kas vajadzīgs, lai Eiropas kuģi varētu turpināt pastāvīgi darboties Grenlandes ūdeņos;
- g) darīt visu iespējamo, lai netiktu samazinātas zvejas iespējas, ko ik gadu nosaka saskaņā ar protokolu, ja vien tas nav vajadzīgs atbilstoši zinātniskajiem ieteikumiem;
- h) saskaņā ar labākajiem zinātniskajiem ieteikumiem pārcelt uz 2022. gadu visas kvotas vai daļu kvotu, kuras nav izmantotas novēlotās nolīguma provizoriskās piemērošanas dēļ;
- i) mudināt Grenlandi parakstīt piekrastes valstu nolīgumu par makreles pārvaldību;
- j) nodrošināt, ka tiek pievērsta īpaša uzmanība pazaudētiem zvejas tīkliem, jūras piedrazojuma savākšanai, jūras ekosistēmām un dilstošām sugām, dzīvotņu uzskaitēi un putnu nejaušai sagūstīšanai, jo īpaši nozarei paredzētā atbalsta saistībā;
- k) uzlabot saikni starp ES un Grenlandes IZPN un Lēmumu par aizjūras asociāciju;
- l) uzlabot skaidrību un pārredzamību attiecībā uz starptautiskajiem instrumentiem, ko izmanto zivju krājumu pārvaldībai reģionā, piemēram, RZPO un piekrastes valstu nolīgumiem par noteiktu krājumu pārvaldību; šajā saistībā uzsver, ka ir svarīgi ievērot zinātniskos ieteikumus, arī attiecībā uz klimata pārmaiņu ietekmi, kā arī uzlabot RZPO lēmumu pieņemšanas procesu, tostarp ieguves noteikumus;
- m) sākt ilgtermiņa pārdomu procesu attiecībā uz to, kā attiecības ar mūsu partneriem šajā reģionā padarīt oficiālas un mazināt nestabilitāti, ko radījusi Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES, jo īpaši zivsaimniecības jomā;
- n) izveidot ilgtermiņa diskusiju par saikni, kas pastāv starp IZPN ar Grenlandi un zivsaimniecības nolīgumu ar Norvēģiju, un to savstarpējo atkarību;
- o) pilnībā ņemt vērā IZPN, izstrādājot ES ģeostratēģisko nostāju attiecībā uz Ziemeļu Ledus okeānu;

o

o o

17. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem un Grenlandes un Dānijas valdībai un parlamentam.